

Poziv ZAPS in IZS Ministrstvu za naravne vire in prostor glede sprememb Pravilnika o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov

Spoštovani gospod minister Jože Novak,
spoštovana vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za prostor in graditev, dr.
Nataša Bratina,

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in Inženirska zbornica Slovenije (IZS) spremljata pripravo sprememb Pravilnika o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih, povezanih z gradnjo objektov (v nadaljevanju: Pravilnik). V sklopu teh sprememb pravkar poteka tudi javna obravnava predloga sprememb Pravilnika.

Na vas se obračamo s skupnim pozivom obeh zbornic po odpravi pomembnega neskladja Pravilnika z Gradbenim zakonom (GZ-1) in z namenom Gradbenega zakona, ki je v zaščiti javnega interesa pri graditvi objektov. Gre za izbris dveh vrst projektne dokumentacije, ki se uporabljata za snovanje objektov, iz Pravilnika – idejne zasnove (IDZ) in idejnega projekta (IDP).

Ukinitev IDZ in IDP iz Pravilnika se je zgodila ob spremembi gradbene zakonodaje leta 2017 in se nadaljuje vse do danes. Opozorila obeh zbornic so ob tem ostala neslišana, ne glede na to, da obe zbornici skupaj zastopata vse projektantske stroke in torej večji del uporabnikov Pravilnika, in ne glede na to, da sta glede tega obe zbornici enotnega mnenja.

Namen Gradbenega zakona je zaščita javnega interesa pri graditvi objektov. V drugem členu GZ-1 so opredeljena področja javnega interesa, ki jih ščiti zakon, ter načini njihovega uresničevanja. Kot prvi izmed načinov uresničevanja javnega interesa pri graditvi objektov je navedeno projektiranje. Pravilnik bi torej moral zagotavljati zaščito javnega interesa pri graditvi objektov na tistih področjih javnega interesa, ki se uresničujejo s projektiranjem.

Nekaj področij javnega interesa, ki se ščitijo s projektiranjem, se uresničuje z dokazovanjem bistvenih zahtev. Takšni sta na primer varnost objektov in spodbujanje trajnostne gradnje. Dokazovanje bistvenih zahtev je predmet projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (PZI) in je v Pravilniku primerno obravnavano.

Drugi del področij javnega interesa, ki se ščitijo s projektiranjem, pa se uresničuje z idejnim snovanjem in idejnim projektiranjem objektov. Večina ključnih lastnosti objektov, ki vplivajo na ta področja, je dokončno določenih že s pridobitvijo gradbenega dovoljenja in jih v času izdelave PZI ni več možno bistveno spreminjati. Prav tako je že v tej fazi potrebno razmisliti o tem, kako optimalno in zagotovo izpolnjevati bistvene zahteve, saj tudi teh ob že določenih okvirjih iz DGD kasneje večinoma ni več mogoče spreminjati v delu, kjer bi bil pozitiven doprinos največji. Kljub temu pa Pravilnik ne predvideva izdelave nobene projektne dokumentacije, s katero bi se objekt idejno snovalo in idejno projektiralo. Pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja se v skladu s Pravilnikom izdela zgolj dokumentacijo DPP in DGD, ki je, kot pove že njeno ime, namenjena zgolj upravnim postopkom.

Pravilnik je zato v velikem konceptualnem nasprotju z Gradbenim zakonom, saj ne predvideva idejnega snovanja in idejnega projektiranja objektov, s tem pa ne zagotavlja uresničevanja namena Gradbenega zakona, to je zaščite javnega interesa pri graditvi objektov.

Umanjkanje IDZ in IDP predstavlja tudi velik odmik od načel integralnega projektiranja, torej projektiranja z enakovredno vključitvijo vseh arhitekturnih in inženirskih strok. DPP in DGG ne vsebujeta načrtov posameznih strok, podpiše ju zgolj vodja projektiranja. Vodja projektiranja lahko zato pridobi gradbeno dovoljenje sam, brez sodelovanja predstavnikov ostalih strok, ki jih k projektiranju povabi šele ob izdelavi PZI. Takrat pa so ključne lastnosti objektov že določene, saj je tudi že pridobljeno gradbeno dovoljenje. IDZ/IDP bi omogočala vključitev vseh strok v snovanje objekta še pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja, kot je tudi primerno.

Poleg projektantov imajo težavo tudi mnogi javni naročniki, predvsem pri izvedbi javnih naročil arhitekturnih in inženirskih dejavnosti. Mnogi javni naročniki ne razumejo pomena posameznih vrst projektne dokumentacije, zato naročijo izdelavo zgolj tistih vrst, ki so zapisane v Pravilniku, običajno DPP, DGD in PZI. Tisti, ki razumejo, da je DPP in DGD možno narediti šele na podlagi idejne zasnove, pa so mnenja, da IDZ/IDP ne morejo naročiti, saj za to nimajo pravne podlage - Pravilnik kot projektno dokumentacijo pri gradnji našteje zgolj šest različnih tipov projektov: DPP, DGD, PZI, PZO, PID in DL.

Po mnenju predstavnikov obeh zbornic bi moral Pravilnik nujno predvideti tudi izdelavo projektne dokumentacije, s katero bi se idejno snovalo (IDZ) in idejno projektiralo (IDP) objekte, s tem pa zagotavljalo zaščito javnega interesa na zgoraj naštetih področjih.

Predlagamo, da se v 2. členu Pravilnika poleg dokumentacije, ki je potrebna v upravnih postopkih, navede tudi projektna dokumentacija kot sta idejna zasnova (IDZ) in idejni projekt (IDP), ki jo projektant lahko dodatno izdelata, predvsem kot podlogo za izdelavo zbirnih prikazov DPP in DGD. Predlagamo dopolnitev na način, da se drugemu členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek projektanti lahko izdelujejo tudi druge vrste projektne dokumentacije, kot so idejna zasnova (IDZ), idejni projekt (IDP), idejne rešitve (IDR), projekt za razpis (PZR) in druge vrste projektne dokumentacije. Vsebina, obseg in način izdelave te projektne dokumentacije se določi s pravili stroke, ki jih sprejmeta ZAPS in IZS.«

Spoštovani gospod minister, spoštovana vršilka dolžnosti generalnega direktorja direktorata, verjamemo, da boste razumeli težave, ki jih predstavlja trenutna ureditev Pravilnika, in da tudi sami zaznavate, da je potrebno predstavljeno težavo urediti s tekočimi spremembami pravilnika. Z znanjem svojih članov in organizacijsko strukturo obeh zbornic smo vam na voljo za sodelovanje pri pripravi zakonodaje, ki bo pripeljala do celovitih projektov in snovanja strokovnih, družbeno odgovornih projektov.

V pričakovanju vašega odgovora vas lepo pozdravljava,

Jernej Prijon, Predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS)
Mag. Črtomir Remec, Predsednik Inženirske zbornice Slovenije (IZS)

Poslano:

- Minister Jože Novak, MNVP
- vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za prostor in graditev dr. Nataša Bratina, MNVP